

Goodwill– En veiledning for å skrive ledelsevurdering

Publisert: 20.11.2019 kl 00:09

[Definisjoner og rammer](#) [Hva skal vurderes](#) [*Last ned veiledning \(pdf\) for hvordan skrive ledelsevurdering](#)

Definisjoner og rammer

Kilder:

- NRS19 – Immaterielle eiendeler
- NRS (F) – Nedskrivning av anleggsmidler
- Regnskapsloven
- (IAS 38 – Intangible assets)
- (IAS36 – Impairment of assets)
- Skatteloven

Goodwill fra loven NRS19 - §2.1.1:

"Begrepet immaterielle verdier omfatter alle ikke-pengeposter uten fysisk substans som har en verdi for foretaket og er et videre begrep enn immaterielle eiendeler. Goodwill i regnskapet er en restpost som representerer differansen mellom anskaffelseskost og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld på transaksjonstidspunktet. Ved kjøp av virksomhet vil anskaffelseskost for immaterielle verdier som ikke tilfredsstiller definisjonen av immaterielle eiendeler inngå i goodwill"

NRS19-(§2.3.1): Ved anskaffelsestidspunktet vurderer ledelsen om kriteriene for balanseføring er tilstede:

- Det er sannsynlig at de fremtidig økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket, og
- Anskaffelseskost for eiendelen kan måles pålitelig.

Iht. norske regnskapsstandarder avskrives immaterielle eiendeler og goodwill etter en fornuftig avskrivningsplan som gjenspeiler økonomiske levetid av eiendelen. (Iht. IFRS der goodwill ikke avskrives).

Som nevnt over har goodwill ingen fysisk substans. Det er umulig å kunne identifisere de ressursene eller fordelene som ligger i selve goodwillposten til en konkret komponent. Dette kjennetegnet har goodwill for øvrig felles med immaterielle eiendeler og finansielle eiendeler og verddivurderingsprosess ville være ganske lik for disse eiendelene.

Nedskrivningsvurderingen:

Regnskapsloven §5-4: "anleggsmidler skal nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående."

Regnskapsloven §5-7 om goodwill henviser til §5-4. " Goodwill skal vurderes etter vurderingsregelen for anleggsmidler i §5-3".

Det er standarden NRS (F) Nedskrivning av anleggsmidler som gir en veiledning om hvordan dette skal behandles.

(OBS: for selskaper som avlegger sitt regnskap iht. IFRS er det pålagt med en årlig verddivurdering av goodwill for å forsvare bokført verdi som ikke avskrives)

Kontantgenererende enhet (KGE)

NRS (F) - §2 "Ved vurdering av nedskrivning må det tas stilling til vurderingsenheten."

NRS (F) - §4 presiserer hva som er en vurderingsenhet: "det laveste nivået hvor det er mulig å identifisere inngående kontantstrømmer som er uavhengige av inngående kontantstrømmer fra andre grupperinger av anleggsmidler".

Utfordringen ligger i det med at goodwill skaper ikke inngående kontantstrømmer uavhengig av andre anleggsmidler og skal som hovedregel henføres til en vurderingsenhet hvor denne tilhører. Veldig ofte er goodwill tilknyttet til oppkjøp av et produksjonsanlegg og vil mest sannsynlig kobles til produksjonsanlegget som kontantgenererende enhet.

Hva skal vurderes

Nedskrivningsvurdering

Nedskrivningsbehov vurderingen inneholder to steg:

Steg 1 Indikatorer for nedskrivningsbehov

Foretaket skal ved hver regnskapsavleggelse ta stilling til om det er indikasjon på verdifall av eiendeler. I sin vurdering skal selskapet vurdere både interne og eksterne indikatorer.

Indikatorer basert på ekstern informasjon:

- Vesentlig fall for anleggsmidlets markedsverdi
- Vesentlig endringer i teknologiske, markedsmessige, økonomiske og juridiske rammebetingelser
- Vesentlige endringer i avkastningskrav og diskonteringsrenter
- Markedsverdiene av egenkapital er mindre enn foretakets balanseførte egenkapital.

Indikatorer basert på intern informasjon:

- Observert ukurans eller fysisk skade
- Vesentlige endringer i selskapets drift som påvirker utnyttelse og forventet bruk av eiendelen
- Intern rapportering som tilsier at avkastningen fra eiendelen blir dårligere enn forventet.
- Dersom selskapet konkluderer at det foreligger indikatorer for nedskrivningsbehov eller ikke har tilstrekkelig informasjon for å kunne fatte en konklusjon, må det vurdere fremtidige inngående kontantstrømmer.

Steg 2 Gjenvinnbart beløp

I praksis har foretaket to alternativer for å forsvare bokført verdi av en eiendel: Markedsverdi og bruksverdi.

I sin vurdering skal ledelsen kort forklare hvilken metoden er valgt og hvorfor.

Markedsverdi

Pga. sin natur og definisjon, finnes det sjelden (aldri) en markedsverdi for goodwill. Goodwill har en verdi for selskapet når sammensatt men andre elementer som tilhører selskapet (produksjonsanlegg, kundeportefølje etc.)

Bruksverdi

For å demonstrere eksistens av verdien bokført som goodwill, benytter selskapet ofte av en beregning av bruksverdi som bygger på neddiskonterte kontantstrømmer (Enterprise Value):

- Det skal først identifiseres hvilke fremtidige kontantstrømmer som forventes i KGE som goodwill tilhører
- Deretter skal nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer beregnes.
- Fremtidige kontantstrømmer - sentrale forutsetninger:

NRS (F) §5.3.2: "Estimat på kontantstrømmer skal ta utgangspunkt i fornuftige og holdbare forutsetninger, og skal gjenspeile ledelsens beste skjønn. Ekstern informasjon vil ofte være mer objektiv og skal derfor normalt tillegges større vekt enn internt

produsert informasjon."

I vurderingsmemo skal de mest sentrale forutsetninger beskrives tydelig og enda viktigere, forsvares, med henvisning til relevante kilder og dokumentasjon som vedlegges memoet.

Kontantstrøms estimatene skal reflektere fremtidige bruk av KGE i tilstanden denne er på vurderingstidspunktet.

Forretningsplan

Fremtidige kontantstrømmer skal baseres på selskapets meste realistiske business plan, dvs. budsjetter, prognoser mv. som er godkjent av ledelsen. Forretningsplan som legges til grunn, og som blant annet gir informasjon om forventet omsetning, margin, lønnskostnader, avskrivninger bør være behandlet av styret.

EBIT og EBITDA er KPler selskapet følger opp jevnlig og kan forsvare forventinger med historikk.

Investeringsplan

I beregningen av fremtidige kontantstrømmer skal selskapet ta hensyn til investeringer som er nødvendig for å holde KGE i samme tilstand som ved vurderingstidspunktet, det inkluderer dermed vedlikehold og eventuelle andre tilpasninger til dagens krav, men uten å ta hensyn til investeringer i total nye installasjoner som ikke er med i KGE i begynnelsen av vurderingsperioden.

En pekefingerregel er at årlige investeringer bør tilsvare årlige avskrivninger.

Vekst i perioden, i terminalverdi og inflasjon

Vekstraten og inflasjon i de første årene skal forsvares gjennom business planen.

Vekstraten i terminverdi bør forsvares med markedsinformasjon, både for bransjen og for landet KGE operer i.

Skatt

Selskapet skal dokumentere hvordan skatt er hensyntatt i vurderingen.

Kontantstrømmer knyttet til skatt skal ikke tas med dersom diskonteringen gjennomføres med en "før skatt"-diskonteringsrente. Dersom bruksverdi beregnes ved "etter-skatt"-diskontering, skal kontantstrømmer knyttet til skatt inkluderes.

Diskonteringsrenter

Diskonteringsrenten er avkastningskravet justert for risiko. Avkastningskravet er den laveste avkastningen en aksepterer for at driften av KGE skal bli lønnsom.

Diskonteringsrenter benyttes for å beregnes dagens verdi av fremtidig kontantstrømmer og være i stand å sammenligne bokført verdi av goodwill med denne bruksverdien.

Avkastningskrav kan beregnes på ulike måter og har ulike definisjoner, og bygger delvis på markedsobservasjoner hos lignende selskaper.

For mindre foretak finnes det ofte begrenset med markedsinformasjon og NRS(F) gir mulighet til å anvende en alternativ lånerente som diskonteringsrente.

Konklusjon om nedskrivningsbehov

Konklusjonen skal alltid bygge på mest sannsynlig utfall og beste estimat prinsipper

I sin konklusjon sammenligner ledelsen bokført verdi av goodwill (og andre eiendeler som eventuelt er vurdert i samme KGE) med beregnet bruksverdi, og konkluderer om det er behov for nedskrivning eller ikke.

Retrospektiv review

Ledelsen forsvare sin evne til å lage pålitelige vurderinger ved å dokumentere treffsikkerhet på prognoser etablert de siste årene og som inngår i vurderingen, for eks. sammenligne salgsbudsjett de tre siste årene med hva faktisk salg ble.

Sensitivitetsanalyse

Selskapet skal i sin vurdering vise hvordan estimering av bruksverdi er påvirket av at sentrale forutsetninger blir endret noen prosent hver vei. Det kan også beregnes under hvilke forutsetninger kommer "break-point" dvs. når goodwill må nedskrives.

Dette er viktig for at ledelsen skal få frem hvor mye usikkerhet som ligger i sin konklusjon og hvor stor margin ligger i konklusjonen som ble fattet.

Regnskapsmessig behandling

Nedskrivning presenteres som en reduksjon av bokført verdi av eiendelen i balansen mot en nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler i resultatregnskapet. Nedskrivningen opplyses på egen linje i driftsmiddelnoten og beskrives under. Det kan være aktuelt også å nevne nedskrivningen i årsberetningen.

Skattemessig behandling

Nedskrivning av goodwill behandles som en permanent forskjell da skattemessig avskrivning av goodwill behandles gjennom saldorskjemaer. Iht. skattelovens §6-10 gis det fradrag for avskrivning av forretningsverdi som er ervervet ved kjøp eller overtakelse av virksomhet. Det rapporteres gjennom saldogruppe B og avskrives årlig med 20%.

Vi gjør oppmerksom på at for goodwill ervervet ved kjøp av aksjer (kjøp av aksjer med etterfølgende fusjon) gjelder ikke loven, og det kreves en nøye vurdering om hvordan selskapet skal behandle og rapportere dette fremover.

Dokumentasjon som bør vedlegges:

- Business plan behandlet av styret
- Markedsdokumentasjon som underbygger benyttet diskonteringsrente
- Markedsinformasjon om forventet markedsvekst og inflasjon
- Investeringsplan
- Annen dokumentasjon som er relevant for å underbygge vesentlige forutsetninger, for eksempel:
 - uttalelsene fra eksterne eksperter
 - kopi av en vesentlig kontrakt som er hensyntatt i business plan,
 - Godkjent restrukturerings plan som påvirker kostnadsnivå fremover

Last ned veiledning (pdf) for hvordan skrive ledelsesvurdering

[Hvordan skrive ledelsesvurdering - pdf](#)

For mer informasjon kontakt:

Mylène Vandermeersch
Senior Manager

+47 4063 9392

Om KPMG

Hold deg oppdatert

Redaktør for Verdt å vite

organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.
